

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 724/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou Mgr. Ing. Evou Solčanovou, Sládkovičova 1, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 20 S 1/2012-60 z 29. apríla 2014 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 68/2014 z 28. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok a „*práva na ochranu*

vlastníckeho práva“ podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva „*na ochranu majetku*“ podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 20 S 1/2012-60 z 29. apríla 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 68/2014 z 28. októbra 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozhodnutím mesta [REDAKOVANÉ] (ďalej len „stavebný úrad“) č. 102/A/2010-02 z 5. septembra 2011 (ďalej len „rozhodnutie stavebného úradu“) bola sťažovateľovi podľa § 106 ods. 2 písm. b) a ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov uložená pokuta vo výške 10 000 € za porušenie § 54 stavebného zákona, ktorého sa mal dopustiť tým, že ako dodávateľ stavby „*Plynová teplovodná kotolňa pre bytový dom ul. [REDAKOVANÉ]*“ na pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ] realizoval stavbu pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia vydaného stavebným úradom pod č. 102/2010/02-HL z 26. novembra 2010. Sťažovateľ uvádza, že stavebné práce boli uskutočnené v decembri 2010.

Sťažovateľ uvádza, že v rozhodnutí stavebný úrad tvrdí, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že sťažovateľ porušil § 106 ods. 2 písm. b) a ods. 4 stavebného zákona, pričom pri určovaní výšky pokuty stavebný úrad zohľadnil závažnosť porušenia zákona, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol správny delikt spáchaný, a v zmysle toho stanovil výšku pokuty. Stavebný úrad stanovil pokutu na dolnej hranici z možnej sumy z dôvodu, že zo strany sťažovateľa ide o prvé porušenie stavebného zákona, uskutočnením stavby nebola spôsobená škoda a nedošlo k zásahu do práv a právom chránených vlastníkov nehnuteľností.

Sťažovateľ v konaní pred stavebným úradom žiadal, aby vzhľadom na podaný podnet na prokuratúru sa najprv vyriešila predbežná otázka a aby vo veci bolo rozhodnuté po definitívnom ukončení procesu v súvislosti s rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Trnave (ďalej len „krajský stavebný úrad“ alebo „žalovaný“) z 18. februára 2011. Tomuto návrhu nebolo vyhovené s odôvodnením, že v konaní o správnom delikte bolo jednoznačne preukázané porušenie už uvedených ustanovení stavebného zákona.

Proti rozhodnutiu stavebného úradu sťažovateľ podal odvolanie, v ktorom namietal predčasné vydanie rozhodnutia stavebného úradu, nevysporiadanie sa s jeho obranou, a tým nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia stavebného úradu, čo podľa sťažovateľa zakladá jeho nepreskúmateľnosť. Sťažovateľ zároveň v odvolaní namietal aj porušenie § 3 ods. 2, 4 a 5 a § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľ uvádza, že v podanom odvolaní namietal aj nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, pretože:

„- Mesto [redacted] ako prvostupňový správny orgán neskúmal, či v danom prípade nenastali úľavy pri živelných pohromách a pri haváriách podľa ust. § 127a Stavebného zákona, ktoré umožňujú uskutočniť stavbu a vykonať stavebné úpravy alebo zabezpečovacie práce na stavbách aj bez predchádzajúceho povolenia, a teda či som sa vôbec dopustil protiprávneho konania,

- výroková časť prvostupňového správneho rozhodnutia trpí vadami nepresného vymedzenia skutkovej podstaty správneho deliktu, ktorého som sa mal dopustiť (... realizoval stavbu pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia, stavebné práce boli uskutočnené v decembri 2010).“ Žiadal tiež prihliadnúť na podstatné skutkové okolnosti, za ktorých došlo k uskutočneniu stavby, resp. k jej zmene. Podľa sťažovateľa sa stavebný úrad žiadnym spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, že stavba bola realizovaná dávno po tom, čo bolo vydané stavebné povolenie (rozhodnutie o stavebnom povolení je z 26. novembra 2010, pozn.), a v plnom súlade s podmienkami uvedenými v stavebnom povolení.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že «k realizácii stavby som pristúpil po tom, čo ma stavebník: Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov – [REDACTED] [REDACTED]... (ďalej len „stavebník“), ktorého som tiež zastupoval v konaní o vydanie stavebného povolenia na zmenu užívania stavby: „Plynová teplovodná kotolňa pre bytový dom ul. [REDACTED]...“ na pozemku parc. č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED] žiadal o uskutočnenie stavebných prác z dôvodu, že dňom 31.12.2010 mu končila platnosť Zmluvy o dodávke a odbere tepla, ktorú mal stavebník uzavretú na dobu určitú s centrálnym dodávateľom tepla – spoločnosťou [REDACTED].

Zároveň som bol zo strany stavebníka upovedomený o tom, že spoločnosť [REDACTED] [REDACTED] ako prevádzkovateľ tepelného hospodárstva na sídlisku [REDACTED] v [REDACTED] už v priebehu januára 2010 (teda rok predtým, než došlo k uskutočneniu stavebných prác) odstavila stavebníka od 18. 01. 2010 na 10 dní od dodávky teplej úžitkovej vody a od 19. 01. 2010 po dobu 5 dní aj od dodávky tepla na kúrenie, a to napriek mimoriadne nízkej vonkajšej teplote – 15°C výlučne z dôvodu, že stavebník nemal podpísanú písomnú zmluvu na dodávku a odber tepla.

Prerušenie dodávok tepla spoločnosťou [REDACTED] v tom čase malo za následok, že mnohí obyvatelia bytového domu na ul. [REDACTED] v [REDACTED] mali zdravotné problémy a rodiny s malými deťmi a starší obyvatelia domu boli nútení z domu sa vysťahovať.

Aj z médií mi bolo známe, že spoločnosť [REDACTED] v januári 2010 podmieňovala obnovenie dodávok tepla na kúrenie a teplú úžitkovú vodu pre stavebníka podpisom zmluvy na dobu neurčitú a za mimoriadne nevýhodných cenových podmienok s nízkou kvalitou dodávky tepla. Pokiaľ stavebník zmluvu na dobu neurčitú odmietal uzavrieť, pretože to s ohľadom na nižšie uvedené, ako aj s ohľadom na všetky okolnosti, od neho nebolo spravodlivé požadovať, spoločnosť [REDACTED] jednoducho stavebníkovi prestala dodávať teplo, hoci bol január, t. j. vykurovací sezóna.

Písomná zmluva o dodávke a odbere tepla, uzavretá medzi dodávateľom: [REDACTED] [REDACTED] a stavebníkom ako odberateľom bola napokon dohodnutá na dobu určitú, a to na dobu do 31. 12. 2010 a hrozilo, že spoločnosť [REDACTED] po skúsenostiach z januára 2010 opätovne odstavi stavebníka uprostred vykurovacej sezóny od dodávok teplej úžitkovej vody a od dodávok tepla na kúrenie. Obyvatelia bytového domu

mali obavu, že na nový rok 2011 sa zopakuje situácia z januára 2010, t. j. že spoločnosť [REDAKOVANÉ] bude podmieňovať dodávku tepla uzatvorením ďalšej nevýhodnej zmluvy na odber tepla na dobu neurčitú.

Toto boli dôvody, pre ktoré som v záujme zabránenia vzniku škôd na živote, zdraví a majetku obyvateľov bytového domu začal práce na kotolni, súc si vedomý, že stavebné povolenie už bolo Mestom [REDAKOVANÉ] vydané, účastníkom konania doručené a so všetkými súhlasnými stanoviskami dotknutých orgánov. Zároveň mi bolo známe, že žiadny zo zákonných účastníkov konania nemal v záujme sa odvolávať proti vydanému stavebnému povoleniu, pretože vydanie stavebného povolenia im bolo na prospech.

Až neskôr som sa dozvedel, že proti stavebnému povoleniu bolo podané odvolanie, a to zo strany spoločnosti [REDAKOVANÉ] .., ktorá nemala mať postavenie účastníka konania v uvedenom stavebnom konaní, ktorú skutočnosť neskôr potvrdil aj bývalý Krajský stavebný úrad Trnava, odbor stavebného poriadku vo viacerých svojich rozhodnutiach.».

Podľa sťažovateľa k začatiu stavebných prác tak došlo podľa § 127a ods. 1 prvej vety stavebného zákona, podľa ktorého „ak v dôsledku živelnnej pohromy, havárie alebo inej mimoriadnej udalosti, alebo ich bezprostrednej hrozby je nevyhnutné uskutočniť stavbu, odstrániť stavbu, vykonať stavebné úpravy alebo zabezpečovacie práce na stavbách a uskutočniť terénne úpravy na pozemkoch, možno ich začať bez predchádzajúceho povolenia alebo ohlásenia“. Sťažovateľ zastáva názor, že realizácia stavby nebola uskutočnená s úmyslom porušovať zákon. Sťažovateľ zároveň v podanom odvolaní vytkol, že v rozhodnutí stavebného úradu nie sú dostatočne odôvodnené konkrétne skutočnosti, ktoré by zdôvodňovali uloženie pokuty v určenej výške. Domáhal sa preto zrušenia tohto rozhodnutia a vrátenia vecí stavebnému úradu na ďalšie konanie.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol bývalý krajský stavebný úrad rozhodnutím č. KSÚ-OSP-2011/00834/Ho z 30. novembra 2011 (ďalej len „rozhodnutie krajského stavebného úradu“) tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil. Podľa krajského stavebného úradu rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu je správne a vydané v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona a s ním súvisiacich predpisov, ako aj s ustanoveniami správneho poriadku. Sťažovateľ uvádza, že krajský

stavebný úrad vo vzťahu k aplikácii § 127a stavebného zákona uviedol, že sťažovateľ nebol oprávnený postupovať podľa tohto ustanovenia, pretože na to neboli dané právne dôvody, a v konečnom dôsledku ani bezodkladne neohlásil uskutočňovanie stavebných prác stavebnému úradu v súlade s § 127a ods. 1 stavebného zákona. Krajský stavebný úrad mal zároveň skonštatovať porušenie § 54 stavebného zákona, ktorým mala byť naplnená skutková podstata správneho deliktu v zmysle § 106 ods. 2 písm. b) stavebného zákona, a pokuta bola podľa krajského stavebného úradu zvolená primerane k správaniu sťažovateľa, ktorý sa mal vedome dopustiť porušenia stavebného zákona.

Sťažovateľ následne podal na krajskom súde žalobu podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“), ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia krajského stavebného úradu v spojení s rozhodnutím stavebného úradu, ich zrušenia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie.

Sťažovateľ v žalobe namietal nezákonnosť uvedených správnych rozhodnutí. Podľa neho rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu je nepostačujúce na posúdenie veci a rozhodnutie je pre nedostatok dôvodov a jeho neurčitosť nepreskúmateľné. Z rovnakých dôvodov považoval za nezákonné aj rozhodnutie stavebného úradu, ako aj postup pri jeho vydávaní. Sťažovateľ uvádza, že v žalobe podrobne opísal celú situáciu, ktorá predchádzala vydaniu stavebného povolenia, zdôvodnil, prečo uskutočnil práce na stavbe, poukázal aj na nezákonnosť podaného odvolania proti rozhodnutiu o stavebnom povolení zo strany spoločnosti [REDAKOVANÉ], vysvetlil, prečo nedošlo k ohláseniu stavebných prác podľa druhej vety § 127a ods. 1 stavebného zákona, a namietal aj nedostatočné odôvodnenie uloženej pokuty vo výške 10 000 €. Sťažovateľ v predmetnej žalobe poukázal aj na postup stavebného úradu v inej veci týkajúcej sa udelenia povolenia na výstavbu malého zdroja znečistenia ovzdušia; toto konanie trvalo takmer rok. V doplnení žaloby zo 7. februára 2012 sťažovateľ poukázal aj na to, že *„rozhodnutia správnych orgánov boli vydané predčasne, keď v konaní sa vyskytla predbežná otázka, od posúdenia ktorej závisí rozhodnutie vo veci samej (podaný podnet na Krajskú prokuratúru v Trnave)“*. Pre prípad, že by krajský súd o podanej žalobe rozhodoval inak ako zrušením preskúmaného rozhodnutia, navrhol

krajskému súdu, aby znížil výšku uloženej pokuty a prihliadol na fakt, že stavba bola uskutočnená v súlade s podmienkami v stavebnom povolení a v súlade s požiadavkami a vyjadreniami dotknutých orgánov, realizáciou stavby nedošlo k zásahu do vlastníckych práv tretích osôb, stavba nebola uskutočnená na cudzom pozemku, nedošlo k vzniku žiadnych obmedzení ani škôd a jeho konanie nemalo žiadne negatívne následky, práve naopak, konal prevenčne na účely zabránenia vzniku ujmy na živote a zdraví obyvateľov bytového domu.

Krajský súd o žalobe rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Sťažovateľ uvádza, že krajský súdu ním uvádzané okolnosti, za ktorých bola stavba realizovaná, nepovažoval za „*inú mimoriadnu udalosť*“ podľa § 127a ods. 1 stavebného zákona, ktorej následkom by bola nevyhnutnosť uskutočniť stavbu bez vyčkania právoplatnosti stavebného povolenia. Zároveň konštatoval, že v konečnom dôsledku práve sťažovateľ, ktorý sa na postup podľa § 127a stavebného zákona odvolal, toto zákonné ustanovenie porušil neoznámením uskutočňovania stavby bezodkladne stavebnému úradu. Podľa krajského súdu rozhodnutia správnych orgánov z hľadiska vymedzenia správneho deliktu vrátane určenia doby jeho spáchania, spĺňajú požiadavku určitosti a nevzbudzujú žiadne pochybnosti o identite skutku. Tieto rozhodnutia podľa názoru krajského súdu obsahujú všetky podstatné náležitosti vyžadované procesným predpisom, a to aj vo vzťahu k odôvodneniu výšky uloženej pokuty, ktorá je blízka spodnej hranici zákonnej sadzby pokuty a ktorú krajský súd nepovažoval za neprimerane vysokú a nepristúpil k jej zníženiu.

Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal odvolanie z 20. júna 2014, ktorým napádal nesprávne právne posúdenie veci prvostupňovým súdom – krajským súdom. Podľa sťažovateľa krajský súd pri svojom rozhodovaní nedostatočne zohľadnil okolnosti konkrétneho prípadu, za ktorých došlo k vykonaniu zmeny stavby. Sťažovateľ namietal, že „*pokiaľ Krajský súd v Trnave dôvodil, že v súvislosti s odvrátením možných následkov možno uvažovať aj včasným zabezpečením tepla inými spôsobmi, vrátane jednania o predĺžení dodávok tepla dovedajším dodávateľom, bližšie však neuviedol, akým iným spôsobom by bolo možné vyriešiť vzniknutý stav*“. Poukázal aj na neschopnosť zabezpečiť

vykurovanie elektrickými výhrevnými telesami a na to, že v danom prípade nastala iná mimoriadna udalosť, ktorá ho oprávňovala vykonať zmenu stavby aj bez právoplatného stavebného povolenia tak, ako to ustanovuje § 127a ods. 1 stavebného zákona. Sťažovateľ tiež namietal, že skutočnosť, že stavebnému úradu bezodkladne neohlásil uskutočnenie prác na kotolni, nemôže mať za následok vyslovenie záveru o tom, že v danom prípade nešlo o odvracanie inej mimoriadnej udalosti. Argumentoval tým, že v konkrétnom prípade už všetky podmienky zrealizovania stavby boli zahrnuté v stavebnom povolení, ktoré bolo vydané a ktoré obsahovalo zapracované všetky záväzné stanoviská dotknutých orgánov. Sťažovateľ v odvolaní vyslovil nesúhlas tak s právnym názorom krajského súdu vo vzťahu k určitosti rozhodnutí správnych orgánov, ako aj vo vzťahu k výške uloženej pokuty.

Najvyšší súd napadnutým rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 7. decembra 2015, potvrdil rozsudok krajského súdu a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ uvádza, že *«odvolací súd k aplikácii ust. § 127a ods. 1 Stavebného zákona zdôraznil, že zrealizovanie stavby plynovej teplovodnej kotolne pre bytový dom by spadalo do kategórie „inej mimoriadnej udalosti“ – a to z dôvodu, že bez funkčnej plynovej kotolne zabezpečujúcej dodávku tepla a teplej úžitkovej vody do bytového domu, za súčasného nepokrytia týchto dodávok iným spôsobom, má sa na mysli ani prostredníctvom elektrických výhrevných telies, by skutočne bolo bezprostredne ohrozené zdravie vlastníkov bytov a túto hrozbu bolo možné v danej situácii odvrátiť iba uskutočnením predmetnej stavby, keďže spoločnosť, ktorá bytový dom teplom zásobovala, mala so žalobcom uzatvorenú zmluvu len do 31. 12. 2010 – avšak, čo je pre danú vec významné, iba za predpokladu splnenia povinnosti ustanovenej vo vete druhej citovaného ustanovenia stavebného zákona. Preto je na moju ľarchu, že som uskutočnenie stavby bez právoplatného stavebného povolenia bezodkladne neohlásil konajúcemu stavebnému úradu. Práve z uvedeného dôvodu je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky moja obrana bez právneho významu dodajúc, že na tomto fakte nič nezmení ani moje tvrdenie, že ohlásenie som neuskutočnil z dôvodu, že stavebné povolenie už bolo vydané, nakoľko nebolo v rozhodnom čase právoplatné.»*. Najvyšší súd sa tiež stotožnil

s názorom krajského súdu, podľa ktorého zo znenia výroku rozhodnutia vyplýva opis skutku, ktorým sa sťažovateľ dopustil porušenia právnej povinnosti ustanovenej v § 54 stavebného zákona, a že toto rozhodnutie spĺňa požiadavku určitosti a nevzbudzuje žiadne pochybnosti o identite skutku. K výške uloženej pokuty najvyšší súd poznamenal, že táto bola uložená na dolnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, a tiež konštatoval, že výška pokuty bola určená v rozsahu správnej úvahy dovolenej zákonom. Najvyšší súd mal tiež uviesť, že *„napadnuté rozhodnutie žalovaného aj podľa názoru senátu odvolacieho súdu bolo vydané v súlade so zákonom, bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu, z ktorých dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave potvrdil“*.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ zastáva názor, že tak krajským súdom, ako aj najvyšším súdom došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a keďže napadnutými rozhodnutiami krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu boli potvrdené rozhodnutia správnych orgánov o uložení pokuty, došlo tiež k zásahu do jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Sťažovateľ po odcitovaní porušených základných práv podľa ústavy, práva podľa dohovoru, práva podľa dodatkového protokolu, § 127a stavebného zákona a poukázaní na príslušnú judikatúru ústavného súdu namieta, že tak rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok najvyššieho súdu je arbitrárny, pričom prostredníctvom nich došlo k zásahu do jeho *„práva na spravodlivé súdne konanie“*. Podľa názoru sťažovateľa je výklad krajského súdu a najvyššieho súdu týkajúci sa § 127a stavebného zákona svojvoľný, ktorým tieto súdy popreli účel a význam tohto zákonného ustanovenia. Je toho názoru, že *„podmienenie možnosti začatia stavebných prác bez predchádzajúceho povolenia povinnosťou ohlásiť ich uskutočnenie stavebnému úradu, ktorý určí ďalší postup, je nad rámec príslušnej právnej normy a popiera účel a význam ust. § 127a Stavebného zákona“*. Sťažovateľovi nie je zrejmé, ako najvyšší súd dospel k záveru, že *«zrealizovanie stavby plynovej teplovodnej kotolne pre bytový dom by spadalo do kategórie „inej mimoriadnej*

udalosti“ iba za predpokladu splnenia povinnosti ustanovenej vo vete druhej § 127a ods. 1 Stavebného zákona, t. j. pri splnení ohlasovacej povinnosti stavebnému úradu».

Sťažovateľ k tvrdeniu najvyššieho súdu, že jeho obrana „je bez právneho významu dodajúc, že na tomto fakte nič nezmení ani moje tvrdenie, že ohlásenie som neuskutočnil z dôvodu, že stavebné povolenie už bolo vydané, nakoľko nebolo v rozhodnom čase právoplatné“, uvádza, že keby stavebné povolenie bolo v čase realizácie stavby právoplatné, neodvolával by sa na použitie § 127a stavebného zákona. Zároveň uvádza, že ohlasovacia povinnosť uvedená v druhej vete § 127a ods. 1 stavebného zákona je upravená z dôvodu, aby stavebný úrad určil ďalší postup. Vychádzajúc aj z § 127a ods. 3 stavebného zákona, kde sú uvedené kompetencie stavebných úradov v prípadoch živej pohromy, havárie alebo inej mimoriadnej udalosti, je toho názoru, že „keď stavebné povolenie na predmetnú stavbu v čase realizácie stavby z dôvodu inej mimoriadnej udalosti už vydané bolo, pričom v stavebnom konaní boli tiež zabezpečené všetky súhlasné stanoviská dotknutých orgánov, t. j. všetky doklady k uskutočneniu stavby, nemyslím si, že moja obrana bola bez právneho významu“. V tejto súvislosti poukazuje aj na § 88a ods. 1 stavebného zákona, ktorý upravuje konanie o dodatočnom povolení stavby a podľa ktorého „ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi“. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140b stavebného zákona a podkladov predložených v stavebnom konaní. Z uvedeného potom podľa sťažovateľa vyplýva, že „žiadne ďalšie doklady sa už v konaní o dodatočnom povolení stavby nepredkladajú, a preto určenie ďalšieho postupu stavebným úradom v zmysle § 127a Stavebného zákona je v danom prípade neaplikovateľné“.

Sťažovateľ uvádza, že rozhodovanie správnych orgánov v uvedenej veci malo povahu správneho trestania. Pre oblasť správneho trestania platí „zásada zákonnosti v určitých modifikáciách, vyjadrených princípmi *nullum crimen sine lege* a *nulla poena sine*

lege. Zásada zákonnosti tak znamená, že niet správneho deliktu a správneho postihu bez toho, aby to zákon výslovne ustanovil. Sankcionovať preto je možné len také konanie, ktorého znaky sú vyjadrené prostredníctvom skutkovej podstaty v zákone, pričom možno súčasne uplatniť len taký systém sankcií, ktorý stanoví zákon.“

Sťažovateľ namietal absenciu protiprávneho konania, pričom je toho názoru, že v danej veci nebol naplnený materiálny znak, a to nebezpečnosť skutku pre spoločnosť. Súčasne navrhol, aby v prípade, ak „by súd dospel k záveru, že došlo k protiprávnemu konaniu, aby využil svoje moderačné právo, kedy som sa domáhal zníženia výšky uloženej sankcie, keďže postih za správny delikt bol neprimeraný, nakoľko som konal v dobrej viere s poukazom aj na ust. § 127a Stavebného zákona, čo môže predstavovať liberačný dôvod. Súdny však mojej žiadosti nevyhoveli s odôvodnením, ako je uvedené vyššie.“

Podľa sťažovateľa „sankcia, ktorá mi bola uložená rozhodnutím Mesta [REDAKOVANÉ] t. j. toho istého Mesta [REDAKOVANÉ] ktoré robilo obštrukcie pri vydávaní záväzného stanoviska v riadnom stavebnom konaní, ako aj v konaní o vydanie stavebného povolenia, je pritom zjavne neproporcionálna a neprimeraná povahe skutku a jeho dôsledkom“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], miesto podnikania: [REDAKOVANÉ], vlastníť majetok a právo na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli Rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 20 S/1/2012-60 zo dňa 29. 04. 2014 a Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo/68/2014 zo dňa 28. 10. 2015 porušené.“

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20 S/1/2012-60 zo dňa 29. 04. 2014 a Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 6 Sžo/68/2014 zo dňa 28. 10. 2015 a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trnave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 303,16 EUR na bankový účet [REDAKOVANÉ], advokátky, číslo účtu: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09).

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu. Porušenie označených práv podľa sťažovateľa napadnutým rozsudkami krajského súdu a najvyššieho súdu spočíva v tom, že rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok najvyššieho súdu je arbitrárny a ich výklad § 127a stavebného zákona svojvoľný, ktorým tieto súdy popreli účel a význam tohto zákonného ustanovenia, a zároveň v tom, že pokuta, ktorá mu bola uložená, je neprimeraná k povahe skutku a jeho dôsledkom, pretože v jeho prípade absentuje protiprávne konanie a nebezpečnosť skutku pre spoločnosť.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu...

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto

rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na to, že podľa judikatúry ústavného súdu medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne (II. ÚS 71/97, III. ÚS 470/2010, IV. ÚS 438/2010, IV. ÚS 195/07).

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o základných právach alebo slobodách alebo ľudských právach a základných slobodách vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov je podmienená princípom subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy). Právomoc ústavného súdu preto nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07, II. ÚS 523/2014). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred

uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok – odvolanie. Právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu ku krajskému súdu mal preto najvyšší súd v rámci odvolacieho konania. Sťažovateľ právo podať odvolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu využil a najvyšší súd o ňom riadne rozhodol.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Úlohou ústavného súdu teda nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd

vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné zase uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Prostredníctvom čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 339/2013). Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok krajského súdu a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že tento ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní sťažovateľa, ako aj rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu. Najvyšší súd predmetnú vec posudzoval z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami, ktoré sťažovateľ uviedol vo svojej žalobe, a na základe toho, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že *«po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trnave, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. v spojení*

s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočné neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Úlohou súdu v posudzovanej veci bolo skúmať, či boli splnené zákonné podmienky pre sankčný postih žalobcu za porušenie povinnosti ustanovenej v § 54 stavebného zákona, v zmysle ktorého „stavby, ich zmeny a udržiavacie práce na nich sa môžu uskutočňovať iba podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia stavebnému úradu“.

Je nespornou skutočnosťou, že žalobca stavbu „Plynová teplovodná kotolňa pre bytový dom na ul. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“ na pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ], kat. úz. [REDAKOVANÉ] realizoval pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia vydaného Mestom [REDAKOVANÉ] pod č. 102/2010/02-HL zo dňa 26. 11. 2010.

Podľa § 127a ods. 1 a ods. 3 stavebného zákona, ak v dôsledku živelnej pohromy, havárie alebo inej mimoriadnej udalosti, alebo ich bezprostrednej hrozby je nevyhnutné uskutočniť stavbu, odstrániť stavbu, vykonať stavebné úpravy alebo zabezpečovacie práce na stavbách a uskutočniť terénne úpravy na pozemkoch, možno ich začať bez predchádzajúceho povolenia alebo ohlásenia. Ten, kto ich uskutočňuje, je povinný ich uskutočnenie bezodkladne ohlásiť stavebnému úradu, ktorý určí ďalší postup.

Pokiaľ žalobca na svoju obranu tvrdí, že uskutočnením stavby bez právoplatného stavebného povolenia došlo k odvráteniu hrozby inej mimoriadnej udalosti, teda k zákonnému naplneniu ustanovenia § 127a ods. 1 stavebného zákona odvolací súd zdôrazňuje, že zrealizovanie stavby plynovej teplovodnej kotolne pre bytový dom by spadalo do kategórie „inej mimoriadnej udalosti“ – a to z dôvodu, že bez funkčnej plynovej kotolne zabezpečujúcej dodávku tepla a teplej úžitkovej vody do bytového domu, za súčasného nepokrytia týchto dodávok iným spôsobom, má sa na mysli ani prostredníctvom elektrických výhrevných telies, by skutočne bolo bezprostredne ohrozené zdravie vlastníkov bytov a túto hrozbu bolo možné v danej situácii odvrátiť iba uskutočnením predmetnej stavby, keďže

spoločnosť, ktorá bytový dom teplom zásobovala mala so žalobcom uzatvorenú zmluvu len do 31. 12. 2010 – avšak, čo je pre danú vec významné, iba za predpokladu splnenia povinnosti ustanovenej vo vete druhej citovaného ustanovenia stavebného zákona. Preto je na ťarchu žalobcu skutočnosť, že žalobca uskutočnenie stavby bez právoplatného stavebného povolenia bezodkladne neohlásil konajúcemu stavebnému úradu. Práve z uvedeného dôvodu, je obrana žalobcu bez právneho významu dodajúc, že na tomto fakte nič nezmení ani tvrdenie žalobcu, že ohlásenie neuskutočnil z dôvodu, že stavebné povolenie už bolo vydané, nakoľko nebolo v rozhodnom čase právoplatné.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že zodpovednosť u právnických osôb za správny delikt sa zakladá na zásade objektívnej zodpovednosti, ktorá vyplýva aj z ustanovení stavebného zákona.

Pokiaľ žalobca namietal, že výroková časť rozhodnutia Mesta [REDACTED] je z hľadiska vymedzenia správneho deliktu nedostatočne určitá, senát odvolacieho súdu v danom prípade dospel k záveru, že zo znenia výroku uvedeného rozhodnutia vyplýva opis skutku, ktorým sa žalobca dopustil porušenia právnej povinnosti ustanovenej v § 54 stavebného zákona, za ktoré porušenie mu stavebný úrad uložil pokutu. Stotožnil sa s názorom prvostupňového súdu, že z hľadiska vymedzenia správneho deliktu, vrátane určenia doby jeho spáchania, ktorú vzhľadom na charakter deliktu (realizácia stavebného diela nielen bez právoplatného stavebného povolenia, ale aj upovedomenia stavebného úradu) logicky nie je možné stanoviť kratším časovým úsekom (deň, hodina), splňa požiadavku určitosti a nevzbudzuje žiadne pochybnosti o identite skutku.

Podľa § 106 ods. 2 písm. b/ stavebného zákona, stavebný úrad alebo inšpekcia uloží pokutu do 66 387,83 € právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá mení stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s nim.

Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O. s. p.).

Preskúvaným rozhodnutím správny orgán uložil žalobcovi za správny delikt pokutu vo výške 10 000 €. Pokiaľ zákonodarca v právnej norme § 106 ods. 2 písm. b/ stavebného zákona ustanovil rozsah sadzby pokuty do 66 387,83 €, z uvedeného je zrejmé

že žalobcovi bola pokuta uložená na dolnej hranici zákonom ustanovenej sadzby. Senát najvyššieho súdu konštatuje, že výška pokuty bola určená v rozsahu správnej úvahy zákonom dovolenej.

Ustálenie výšky pokuty v rámci zákonom určeného rozpätia, či sadzby je zásadne otázkou správneho uváženia a súd podľa § 245 ods. 2 O. s. p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe povolenej voľnej úvahy (správneho uváženia), preskúmava iba, či takéto rozhodnutie nevybočilo z rámca povolenej voľnej úvahy, a či je v súlade so zákonom. Najvyšší súd v tomto smere nezistil žiadne pochybenie, pretože žalovaný v dostatočnom rozsahu uviedol svoju správnu úvahu, na základe ktorej zdôvodnil postup pri určovaní výšky sankcie v posudzovanej veci.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného aj podľa názoru senátu odvolacieho súdu bolo vydané v súlade so zákonom, bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu.

Odvolací súd zistil, že dôvody uvádzané žalobcom nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožnil.».

Keďže sa najvyšší súd vo svojom rozsudku stotožnil so závermi krajského súdu a podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, ústavný súd sa zaoberal aj posudzovaním rozsudku krajského súdu.

Krajský súd svojím rozsudkom zamietol žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Krajský súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu vrátane administratívneho spisu žalovaného v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza: «Úlohou súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 30. 11. 2011 potvrdzujúceho rozhodnutie Mesta [REDAKOVANÉ] o uložení pokuty vo výške

10.000,- eur za porušenie ustanovenia § 54 stavebného zákona realizovaním stavby Plynovej kotolne pred nadobudnutím právoplatnosti vydaného stavebného povolenia bolo posudzovať, či správny orgán príslušný na rozhodovanie o sankcii za správny delikt zadovážil dostatok podkladov pre vydanie rozhodnutia, dostatočne zistil skutkový stav veci, konal v nej v súčinnosti s účastníkmi konania a jeho rozhodnutie bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi a obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti.

V danom prípade nebolo v konaní pred správnym orgánom, ani v tomto konaní sporné, že žalobca ako zhotoviteľ diela a dodávateľ stavby práce na plynovej kotolni vykonal a stavbu tak realizoval bez vyčkania právoplatnosti stavebného povolenia vydaného Mestom [REDAKOVANÉ] dňa 26. 11. 2010 (zrušené rozhodnutím odvolacieho správneho orgánu, nové stavebné povolenie vydané dňa 5. 9. 2011). Žalobca namietal nesprávnosť právneho posúdenia tohto jeho konania, ktoré podľa jeho názoru bolo konaním oprávneným v zmysle § 127a ods. 1 stavebného zákona vzhľadom na mimoriadnu udalosť alebo jej hrozbu odôvodňujúcu vykonanie stavby bez predchádzajúceho povolenia (v súvislosti so znením ustanovenia § 127a ods. 1 je potrebné konštatovať, že tu uvádzaným povolením mal zákonodarca nepochybne na mysli povolenie právoplatné), ako aj nedostatky postupu a samotného rozhodnutia správneho orgánu.

V súlade s právnym názorom vysloveným už v konaní tohto súdu sp. zn. 20 S/5/2012 (predmetom súdneho prieskumu v ňom bolo rozhodnutie žalovaného vo veci pokuty uloženej stavebníkovi za uskutočnenie stavby bez stavebného povolenia a jej užívanie bez kolaudačného rozhodnutia) súd okolnosti uvádzané žalobcom, za ktorých bola stavba realizovaná, nepovažoval za „inú mimoriadnu udalosť“ v zmysle § 127a ods. 1 stavebného zákona, ktorej následkom by bola nevyhnutnosť uskutočniť stavbu bez vyčkania právoplatnosti stavebného povolenia. Skutočnosť, že vzhľadom na uzatvorenie zmluvy o dodávke tepla iba do 31.12.2010 hrozilo ukončenie dodávok od tohto termínu nie je nepredvídateľnou okolnosťou obdobnou živelnéj pohrome či havárii a v súvislosti s odvrátením jej možných následkov možno uvažovať nielen o realizovaní stavby v rozpore so zákonom, ale aj včasným zabezpečením tepla inými spôsobmi, vrátane jednania o predĺžení dodávok tepla dovedajším dodávateľom. V konečnom dôsledku žalobca, ktorý sa na postup podľa § 127a odvolal, toto zákonné ustanovenie porušil neoznámením uskutočňovania stavby bezodkladne stavebnému úradu. Zodpovednosti žalobcu pritom

nemôže zbavovať skutočnosť, že stavebné povolenie, hoci nie právoplatné, v tom čase vydané bolo, ani jeho právny názor na účastníctvo spoločnosti [REDAKOVANÉ] v dôsledku opravného prostriedku ktorej bolo už vydané stavebné povolenie odvolacím orgánom zrušené. Posudzovanie tejto právnej otázky so záväznými účinkami – účastníctva spoločnosti [REDAKOVANÉ] žalobcovi neprislúcha a pokiaľ stavebný úrad tomuto subjektu postavenie účastníka stavebného konania priznal v rozpore s jeho právnym názorom, žalobcu to od povinnosti rešpektovať ustanovenie § 54 stavebného zákona neoslobodzuje.

Svoju námietku týkajúcu sa porušenia procesných práv neumožnením vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia žalobca nekonkretizoval, neuviedol akým konkrétnym postupom správnych orgánov boli jeho práva porušené, prípadne s ktorým konkrétnym podkladom rozhodnutia nemal možnosť sa oboznámiť a prečo. Súd pritom aj vzhľadom na skutočnosť, že obsahom spisového materiálu bola potvrdená účasť právnej zástupkyne žalobcu na ústnom pojednávaní správneho orgánu konanom dňa 8. 7. 2011, na ktorom podľa obsahu zápisnice bol účastníkovi k nahliadnutiu poskytnutý spisový materiál a bolo mu umožnené sa k veci vyjadriť, tvrdené nedostatky v postupe správnych orgánov nezistil.

Podľa zistenia súdu rozhodnutia správnych orgánov vo veci z hľadiska vymedzenia správneho deliktu, vrátane určenia doby jeho spáchania, ktorú vzhľadom na charakter deliktu (realizácia stavebného diela nielen bez právoplatného stavebného povolenia, ale aj upovedomenia stavebného úradu) logicky nie je možné stanoviť kratším časovým úsekom (deň, hodina), splňajú požiadavku určitosti a nevzbudzujú žiadne pochybnosti o identite skutku. Rozhodnutia súčasne obsahujú všetky podstatné náležitosti vyžadované procesným predpisom (§ 47 správneho poriadku) a to aj vo vzťahu k odôvodneniu výšky uloženej pokuty, ktorá je blízka spodnej hranici zákonnej sadzby pokuty (do 66.387,83 eur), a ktorú preto súd v rozpore s požiadavkou žalobcu aj s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých sa vedomého porušenia zákona dopustil, nepovažoval za neprimerane vysokú a nepristúpil k jej zníženiu.

Nakoľko súd z vyššie uvádzaných dôvodov dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, žalobu ako nedôvodnú zamietol...»

Keďže napadnutý rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu bol vydaný v správnom súdnictve, ústavný súd tiež poukazuje, že v tomto prípade bolo potrebné zohľadniť aj špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale „len“ preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí a postupov, o ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že boli nezákonné a ukrátili ju na jej právach (§ 247 ods. 1 OSP), teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok v konkrétnom druhu správneho konania rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy a v súlade so zákonom rozhodli (napr. IV. ÚS 519/2012, IV. ÚS 214/2011, II. ÚS 111/2010, II. ÚS 127/07).

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom krajského súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany, vrátane odôvodnenia výšky uloženej pokuty. Najvyšší súd postupoval v medziach svojej právomoci, jeho úvahy a závery vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, primeraným spôsobom odôvodnené, a preto ich možno aj z ústavného hľadiska považovať za udržateľné a právne akceptovateľné. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska niet preto žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery vyjadrené v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu.

Vo vzťahu k namietanému svojvoľnému výkladu § 127a ods. 1 stavebného zákona ústavný súd zastáva názor, že z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (ani z rozsudku krajského súdu, pozn.) nevyplýva taká aplikácia príslušného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorá by bola popretím jeho podstaty a zmyslu. Najvyšší súd vykonal výklad a aplikáciu dotknutého ustanovenia právneho predpisu vrátane ostatných

ustanovení použitých právných predpisov ústavne súladným spôsobom. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony a ak tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať.

Ústavný súd vo svojej judikatúre už viackrát zdôraznil, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom (napr. IV. ÚS 340/04, II. ÚS 519/2012, II. ÚS 140/2013).

Na základe uvedeného, poukazujúc na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom, ani právo na akceptovanie právneho názoru sťažovateľa na skutkový stav zistený v konaní pred všeobecným súdom (napr. IV. ÚS 259/05, II. ÚS 299/06), ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by mohol po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne dospieť k záveru o ich porušení.

Ústavný súd nezistil ani také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu (sp. zn. 6 Sžo 68/2014 z 28. októbra 2015).

Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už nezaoberal jeho ďalšími návrhmi obsiahnutými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2016